

ก้าวอย่างแห่งความพากเพียร “รพ.คุณภาพ สู่ รพ.คุณธรรม”

โดย ปานทิพย์ บุญประเสริฐ

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ รพ.บางมูลนาก

ภาพความทรงจำเรื่องราวในอดีตตลอดระยะเวลาการทำงานมากกว่า 28 ปี ที่ โรงพยาบาลบางมูลนาก จ.พิจิตร ยังคงแจ่มชัด ทุกช่วงจังหวะของการเติบโตเปรียบองค์กรเสมือนชีวิตของคนผ่านร้อนผ่านหนาวจากเด็กจนเป็นผู้ใหญ่ ตั้งแต่ยุคบุกเบิก จากอดีต - 2529 เติบโตจากสุขศาลาจนเป็นโรงพยาบาลขนาด 10 เตียง คุณหมอแดง นพ.พยุ่ง กลั่นทกพันธ์ เป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และบริการพื้นฐานแก่ประชาชน จนกระทั่งสถานที่เดิมคับแคบไม่สามารถขยายโครงสร้างรองรับการเติบโตได้ ต่อมา โกเอี้ยด นายธีระ โชติมงคล คหบดีชาวบางมูลนาก ได้บริจาคที่ดิน (ณ ปัจจุบัน) จำนวน 44 ไร่เศษ ได้ก่อสร้างเป็นโรงพยาบาลขนาด 30 เตียง

ปี 2529 - 2535 นพ.ณรงค์ สหเมธาพัฒน์ ผู้อำนวยการในขณะนั้น ได้เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการใน ปี 2530 นับเป็นยุคที่พัฒนางานต่างๆ ให้เป็นระบบเพื่อบริการประชาชนตามมาตรฐานวิชาชีพทั้งเชิงรับและเชิงรุก

ปี 2535 - 2549 นพ.วันชัย ศิริกุล ขึ้นรับตำแหน่งผู้อำนวยการ ได้มีดำริให้ศึกษาเกี่ยวกับวิสัยทัศน์เพื่อผลักดันองค์กรสู่มาตรฐาน ในปี 2542 เริ่มเรียนรู้มาตรฐาน รพ.คุณภาพ เราได้ใช้โอกาสเทิดไถ่องค์ราชันพระชนมายุ 72 พรรษา หลอมใจเจ้าหน้าที่พัฒนาคุณภาพถวายในหลวง จนกระทั่งเราได้ผ่านการรับรองเป็น รพ.คุณภาพ แห่งแรกของจังหวัดพิจิตรและภาคเหนือตอนล่าง

ปี 2549 - 2557 นพ.ดิเรก ขำแป้น ขึ้นรับตำแหน่งผู้อำนวยการ ได้สานต่อโรงพยาบาลคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปี 2553 และ ปี 2556 เราผ่านการรับรอง Re-Accreditation ครั้งที่ 1,2 ตามลำดับ

Accreditation ปี 2546

Re- Accreditation ครั้งที่ 1 ปี 2553

Re- Accreditation ครั้งที่ 1 ปี 2556

โรงพยาบาลคุณภาพมีมาตรฐานงาน มีการใช้ข้อมูล รายงานความเสี่ยง ตัวชี้วัด องค์กรเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาแต่เจ้าหน้าที่ที่มีความเครียดสะสมต่อเนื่อง ทีมนำ รพ.กระตุ้นองค์กรให้มีบรรยากาศสนุกสนานและ สร้างความสุขให้เจ้าหน้าที่ โดยให้ความสำคัญกับกิจกรรมทางศาสนาและสังคม เช่น การทำบุญ ตักบาตร การ ปฏิบัติธรรมและสันทนาการตามเทศกาลต่างๆ การเข้าร่วมงานย้อนรอยพระพุทธเจ้าหลวง งานประจำปีเจ้า พ่อแก้ว การประกวดร้องเพลงในองค์กร ฯ การใช้เทคนิคสุนทรียสนทนา มีการนำ 8 Happy มาใช้ในองค์กร นับเป็นอีกก้าวที่เป็นความภาคภูมิใจของคนในองค์กร เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานอื่นและคนในชุมชนว่าเป็น “องค์กรที่มีชีวิตชีวา”

ภาพงานย้อนรอยพระพุทธเจ้าหลวง

ร่วมงานประจำปีพ่อแก้ว

จัดอบรมสุนทรียสนทนา

ฝึกปฏิบัติต่อเนื่องหลังอบรม

กำเนิดโรงพยาบาลคุณธรรม

ปี 2556 กระทรวงกำหนดนโยบายพัฒนาระบบบริการระดับอำเภอ : DHS สสจ.พิจิตรมอบหมายให้ดำเนินการอำเภอคุณธรรมสู่การบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ เพราะโรงพยาบาลมีผลงานเข้ารับโล่รางวัลจากพระองค์เจ้าโสมสวลีพระวรราชาธินัดดามาตุ และได้นำเสนอองค์กรคุณธรรม ณ โรงแรม ปรีณพาลาเลขา กรุงเทพมหานคร ซึ่งโรงพยาบาลบางมูลนากในตอนนั้นก็ยังไม่เข้าใจในเรื่อง โรงพยาบาลคุณธรรมเท่าใดนัก รับนโยบายมาก็ดำเนินการไปตามเกณฑ์ที่มี ได้มีการกำหนด โรงพยาบาลคุณธรรมไว้ในวิสัยทัศน์ของโรงพยาบาลในปี 2556 แต่การดำเนินงานส่วนใหญ่เน้นไปที่อำเภอคุณธรรมมากกว่า

ภายในทีมสำนักเลขาฯ เครือข่ายของ คปสอ.บางมูลนาก ไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นอย่างไร กับโจทย์ 1. DHS 2. การบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ 3. รพ.คุณธรรม ได้เชิญ ทพ.ไพรัช คุณเกษมา และคุณปานทิพย์ ซึ่งทั้ง 3 ท่านนี้อยู่ในทีมที่ปรึกษาและสำนักเลขาฯ คปสอ.บางมูลนาก ได้อภิปรายถกเถียงกันอย่างกว้างขวางในความเป็นไปได้ของทั้ง 3 โจทย์แต่ละจะบูรณาการให้เป็นเรื่องเดียวกัน สุดท้ายสรุปให้ไปพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียน โรงเรียนคุณธรรมที่ รร.บางมูลนากภูมิวิทยาคม โดยอาจารย์ประกาศิต เรียมสุวรรณ สรุปได้ว่าสามารถตอบโจทย์ทั้ง 3 โจทย์ ด้วยคำตอบเดียว คือ **องค์กรคุณธรรม** ถ้าจะให้การดำเนินงานให้ยั่งยืนนั้น **ต้องมีองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ ซึ่งเราเรียกว่า 5 เมล็ดพันธุ์ความดี** หลังจากได้ถอดบทเรียนมาทำให้ทีมรู้สึกมั่นใจมากขึ้นว่า เราเดินมาถูกทางแล้ว ถ้าได้ดำเนินการตาม 5 เมล็ดพันธุ์ความดี

เสริมสร้างคุณธรรมด้วยกลยุทธ์เมล็ดพันธุ์ความดี

เมล็ดพันธุ์ความดีที่ 1: การกำหนดอัตลักษณ์และพฤติกรรมบ่งชี้

เริ่มจากกรรมการบริหารได้ประชุมเพื่อค้นหาอัตลักษณ์ขององค์กร โดยใช้เทคนิคกระบวนการสุนทรียสนทนา ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ประเด็น โดยมีการตั้งคำถามนำว่า **“ท่านใช้หลักธรรม หรือคุณธรรมข้อใดในการทำงาน ในการดำเนินชีวิต ทำให้เจริญก้าวหน้ามาเป็นหัวหน้ากลุ่มงาน หัวหน้ากลุ่มภารกิจอย่างทุกวันนี้”** ซึ่งมีผู้เข้าร่วมกระบวนการในการพูดคุย ค้นหาอัตลักษณ์ในครั้งนี้ จำนวน 35 ท่าน ได้มีการร่วมกันแลกเปลี่ยน และได้้นำอัตลักษณ์รายบุคคลมารวบรวมเพื่อกำหนดเป็นอัตลักษณ์ร่วมกันของคปสอ.บางมูลนาก ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าส่วนใหญ่จะใช้หลักธรรม **“เมตตา เสียสละ รับผิดชอบ”** ในการดำเนินชีวิต

หลังจากนั้นได้ทำกระบวนการโดยใช้แนวทางสุนทรียสนทนา เพื่อค้นหาอัตลักษณ์ในกลุ่มเครือข่ายอื่นๆ ต่อไปอีก ได้แก่ เครือข่ายผู้สูงอายุ เครือข่ายเกษตรปลอดสาร เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เครือข่ายเยาวชน กลุ่มคนจิตอาสาและผู้พิการ ดูแลเด็กข้าราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อขยายความชัดเจนในการสร้างเสริมคุณธรรมในการดำเนินชีวิตต่อไป แต่ในขณะนั้นก็ยังไม่ได้มีการดำเนินการกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ความเป็นอัตลักษณ์ที่ชัดเจน

ในปี 2557 มีของ โรงพยาบาลบางมูลนากได้กำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ตามอัตลักษณ์ที่กำหนดไว้ อย่างชัดเจนโดยเริ่มดำเนินการ แบ่งเป็น 3 กลุ่มได้แก่ กรรมการบริหาร หัวหน้างาน และเจ้าหน้าที่ พร้อมดำเนินการตามแผนงานอย่างมีความเชื่อมโยงกัน

ภาพบริบทของการดำเนินงานเมล็ดพันธุ์ความดี

เชื่อมโยง 5 เมล็ดพันธุ์ความดี

1. Self
Control
and
Share
เกิด
อัตลักษณ์
ร่วม

2. เกิด/สร้าง/ขยายแกนนำ

เขตตา เติยสะ: รับผิดชอบ

แปลงอัตลักษณ์เป็นพฤติกรรมบ่งชี้

กรรมการบริหาร

เจ้าหน้าที่ทั้งหมด

หัวหน้ากลุ่มงาน

เมล็ดพันธุ์ความดีที่ 2 : การสร้าง และขยายกลุ่มแกนนำ

การดำเนินงานของเมล็ดพันธุ์ความดีที่ 2 นี้ เริ่มจากการเปิดพื้นที่ให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มได้มีโอกาสปรึกษาหารือถึงแนวทางในการดำเนินงานร่วมกัน เป็นการสร้างคน สร้างทีมแกนนำ และขยายพื้นที่ให้มีคนพันธุ์เดียวกันเดียวกันเพิ่มขึ้น โดยให้มีการประชุม หรือมีกิจกรรมภายในกลุ่มเกิดขึ้นเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งรูปแบบของการดำเนินงานนี้ จะเน้นการมีปฏิสัมพันธ์กันแบบไม่เป็นทางการ และไม่มีกำหนดกฎเกณฑ์จากภายนอก ซึ่งแต่ละกลุ่มสามารถดำเนินการขับเคลื่อนงานได้อย่างมีอิสระ

ในระยะต่อมาเพื่อให้การดำเนินงานมีการเชื่อมโยง และมีความสอดคล้องกันมากขึ้นอย่างเป็นระบบ ทางกลุ่มทำงานจึงมีความเห็นพ้องต้องกันว่า ควรจัดทำให้มีรูปแบบที่ชัดเจน ให้เหมาะกับการดำเนินงาน และบรรลุเป้าหมายในการดำเนินงานตามเมล็ดพันธุ์ความดีร่วมกัน จึงได้มีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาในรูปแบบของคณะกรรมการดำเนินงาน คือ **แต่งตั้งคณะกรรมการอำเภอคุณธรรมสร้างสุข**

ในคณะกรรมการอำเภอคุณธรรมสร้างสุขนี้ ประกอบด้วย

- คณะกรรมการที่ปรึกษา
- คณะกรรมการดำเนินงาน

การดำเนินงานของคณะกรรมการอำเภอคุณธรรมสร้างสุขนี้ มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เป็นการกำหนดทิศทางในการดำเนินงาน และติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ อย่างมีความสอดคล้องกับบริบทของคน “บางมูลนาก”

ภาพบรรยากาศการการประชุมและการกำหนดทิศทางในการดำเนินงาน

เม็ดเงินที่ 3 : การจัดทำโครงการ ส่งเสริมการจัดทำโครงการคุณธรรม

การดำเนินงานของเม็ดเงินที่ 3 นี้ มีหลักแนวคิดที่ชัดเจน คือ การดำเนินงานให้เป็นไปในรูปแบบของการมีส่วนร่วมมากที่สุด โดยเน้นการมีส่วนร่วมทุกภาคีเครือข่าย และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ที่มีส่วนได้ส่วนเสียและผลกระทบกับการดำเนินงาน ในการส่งเสริมจัดทำโครงการคุณธรรม มีการออกแบบการทำงานร่วมกัน โดยยึดหลัก “ คิดเอง ทำเอง ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ ”

ในปี 2557 ทุกหน่วยงานของโรงพยาบาลบางมูลนาก จะมีโครงการ 2 ลักษณะ คือ

- โครงการที่เป็นลักษณะ “ปัญหาที่อยากแก้” ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นแผนงาน หรือ โครงการในงานประจำ ของหน่วยงาน ที่บุคลากรทำงานอยู่
- โครงการที่เป็นลักษณะ “ความดีที่อยากทำ” ซึ่งจะเป็นโครงการอะไรก็ได้ รูปแบบจะเป็นได้ทั้งรายบุคคล และรายกลุ่ม กรณีของรายกลุ่มจะมีทั้งในหน่วยงาน นอกหน่วยงาน แต่ที่สำคัญคือ ทุกโครงการที่ทำจะต้องตอบโจทย์ 2 คำถามให้ได้ คือ

✚ ทำโครงการนี้แล้วมีความสุขอย่างไร

✚ ใช้คุณธรรมอะไรจึงทำให้โครงการนี้สำเร็จได้

ภาพแสดงผลการระดม “ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ”

เม็ดเงินพันธุ์ความดีที่ 4 : ตลาดนัดความดี

การดำเนินงานของเม็ดเงินพันธุ์ความดีที่ 4 มีแนวทางที่ชัดเจน คือ การทำตลาดนัดความดี ซึ่งในการทำตลาดนัดความดีนี้ มีแนวคิดหลักในการดำเนินการคือ “ทำดีต้องมีแชร์ ทำดีมีที่ยืน ทำดีก็อปปีได้”

แนวทางในการทำตลาดนัดความดี จะให้ความสำคัญการดำเนินงานเกี่ยวกับสุขภาวะ โดยบูรณาการงานสร้างสุขภาพต่าง ทั้งมหกรรมพัฒนาคุณภาพ มิตรภาพบำบัด งานด้านจิตอาสา ที่ส่วนใหญ่เป็นการดูแลเรื่องสุขภาพแทบทั้งสิ้น ซึ่งในการดำเนินงานนี้จะส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ทำความดีเกี่ยวกับสุขภาวะ ได้นำผลงานที่มาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน เป็นการเปิดพื้นที่ความดี ให้คนทำความดีได้ชื่นชมผลงานของกันและกัน เป็นการต่อเติมให้กำลังใจกัน รวมทั้งเชิญชวนให้ผู้สนใจเข้าร่วมโครงการทำความดีร่วมกัน

เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2557 โรงพยาบาลบางมูลนาก ได้จัดตลาดนัดความดีขึ้นในโรงพยาบาล โดยมีโครงการคุณธรรมความดีที่ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2 ประเภท

➡ นำเสนอโครงการโดยใช้โปสเตอร์ จำนวน 48 เรื่อง

➡ นำเสนอด้วยวาจาบนเวที 14 เรื่อง

ผู้เข้าร่วมงานมีทั้ง ส่วนราชการ หน่วยงานของโรงพยาบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียน และเครือข่ายแกนนำกลุ่มต่างๆ ของอำเภอบางมูลนาก โครงการที่นำมาเสนอทุกโครงการ จะมีการเพิ่มเติมในเรื่องคุณธรรมที่ใช้ในการดำเนินโครงการ และความสุขที่ได้รับจากโครงการที่ทำนี้ ผลตอบรับคือทุกโครงการได้นำเสนอผลงานที่สอดแทรกคุณธรรม และความสุขที่เกิดขึ้น อย่างน่าภาคภูมิใจ

4. ตลาดนัดความดี (24 กันยายน 2557)

ทำดีต้องมีแชร์ : ทำดีมีที่ยืน : ทำดีก็อปปีได้

เม็ดเงินลงทุนความดีที่ 5 : กัลยาณมิตร

การดำเนินงานของเม็ดเงินลงทุนความดีที่ 5 นี้ ต้องการขวัญและกำลังใจในการขับเคลื่อน ซึ่งต้องอาศัยแรงสนับสนุนทั้งภายใน และภายนอก จึงจะทำให้การดำเนินงานมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น การดำเนินงานในรูปแบบที่สอดคล้องกับโครงการ จึงต้องมี “กัลยาณมิตร” ช่วยเติมเต็มให้โครงการบรรลุผลได้ กัลยาณมิตรของเราในที่นี้ มีทั้งผู้ที่เห็นความสำคัญในการดำเนินงานของเราให้เกียรติมาเยี่ยมชม และการรับมิตรไมตรีให้โอกาสพวกเราได้เยี่ยมชมเรียนรู้ในพื้นที่ต่างๆ จัดเป็นกัลยาณมิตรของเราทั้งสิ้น

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา โรงพยาบาลบางมูลนาก ได้รับโอกาสจากกัลยาณมิตรอย่างมากมาย ซึ่งหลายท่านเป็นบุคคลสำคัญที่ช่วยสร้างแรงบันดาลใจ เป็นต้นแบบที่ดั่งามให้กับพวกเราในการทำความดีส่งเสริมคุณธรรม และท่านเหล่านั้นยังเป็นคนเมืองบางมูลนากอีกด้วย เช่น ท่านองคมนตรี นายแพทย์เกษม วัฒนชัย ท่านปราโมทย์ โชติมงคล อดีตประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน นายแพทย์ณรงค์ สหเมธาพัฒน์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานต่างๆ อีกหลายหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน มาเยี่ยมชมศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องคุณธรรมความดี และในขณะเดียวกันโรงพยาบาลบางมูลนากก็ได้รับโอกาสที่ดีจากกัลยาณมิตรด้วยเช่นกัน ในการเปิดพื้นที่ให้คณะบุคลากรของโรงพยาบาลบางมูลนาก ได้เข้าเยี่ยมชมศึกษาดูงานเพิ่มทักษะกระบวนการคิดให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งโรงพยาบาลชลบุรี จังหวัดชลบุรี โรงพยาบาลโพธาราม จังหวัดราชบุรี และหน่วยงานต่างๆ ที่ได้ให้เกียรติเชิญผู้อำนวยการ และเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลบางมูลนากไปเป็นวิทยากร นับรวมกว่า 30 แห่งทั่วประเทศ

ภาพบริบทต่างๆ ของกัลยาณมิตร

5. กัลยาณมิตร

ขยายเครือข่ายคุณธรรมความดี

การดำเนินงานคุณธรรมความดีได้เห็นผลชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งได้รับความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ได้ขยายผลสู่ระดับอำเภอ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่ให้ความสำคัญกับเรื่องการส่งเสริมการสร้างคุณธรรม และเพื่อให้เกิดการต่อยอดอย่างยั่งยืน ในการดำเนินโครงการนี้ จึงมีการตกลงทำสัญญาร่วมกัน ผลักดันให้โครงการนี้ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในวันที่ 16 ธันวาคม 2556 ได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลง (MOU) ร่วมกัน ว่าด้วยความร่วมมือด้านการดำเนินงานอำเภอคุณธรรม ระหว่างอำเภอบางมูลนาก กับส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ซึ่งมีสาระสำคัญคือ ให้ดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมความดีตามบริบทและความพร้อมของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง โดยมีหัวหน้าส่วนราชการ โรงพยาบาล สาธารณสุขอำเภอ โรงเรียน กลุ่มแกนนำต่างๆ เข้าร่วมในครั้งนี้

นายพนธ์ อัสวพิชยนต์
นายอำเภอบางมูลนากประธานในพิธี

หัวหน้าส่วนราชการและภาคีเครือข่าย
ร่วมพิธีลงนาม

คุณธรรมความดีสู่ความยั่งยืน

ในปี 2557 หลังจากที่ นายแพทย์วิศิษฐ์ อภิสิทธิ์วิทยา ขึ้นดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาล ได้ปรับปรุงวิสัยทัศน์ใหม่ คือ “มุ่งมั่นบริการ เป็นโรงพยาบาลคุณธรรม แม่ข่ายที่มีคุณภาพมาตรฐานสากล ประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข” นับว่าปีนี้เป็นปีการเริ่มต้นดำเนินงานโรงพยาบาลคุณธรรมอย่างจริงจัง และได้ MOU ร่วมกับศูนย์คุณธรรม มีแผนยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนโรงพยาบาลคุณธรรม 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ พัฒนาบุคลากร พัฒนางองค์กร เป็นแหล่งเรียนรู้ และขยายการสร้างเครือข่าย

พิธีลงนามบันทึกข้อตกลง (MOU) ร่วมกับศูนย์คุณธรรม

การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์

การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนโรงพยาบาลคุณธรรม ได้ใช้กลยุทธ์ 5 เมล็ดพันธุ์ คุณธรรมความดี ขยายทั้งในและนอกองค์กร มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง อาทิเช่น การจัดปาฐกถาพิเศษ โดย องคมนตรี นายแพทย์เกษม วัฒนชัย นายปราโมทย์ โชติมงคล อดีตประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน จัดตลาดนัดความดีโดยเชิญภาคีต่างๆเข้าร่วมทั้งการนำเสนอ และจัดนิทรรศการอย่างสม่ำเสมอ

พิธีเปิดตลาดนัดความดี

หน้าส่วนราชการ ผู้นำท้องถิ่น
แกนนำต่างๆ เข้าร่วมงาน

แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกัลยาณมิตร

คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ไปศึกษาดูงานที่โรงพยาบาลชลบุรี จังหวัดชลบุรี โรงพยาบาลโพธาราม จังหวัดราชบุรี กลับมาจากการดูงาน ได้สรุปบทเรียนและกำหนดวาระในเรื่องการกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ ใช้แบบสอบถามสำรวจพฤติกรรมบ่งชี้ทุกระดับ ทั้งกรรมการบริการ หัวหน้างาน ผู้ปฏิบัติ โดยให้เจ้าหน้าที่ทุกคนมีส่วนร่วม และได้รวบรวมความคิดเห็นจากทุกคน แง่มุมในทุกระดับ เรียงลำดับปริมาณมากไปน้อย ส่งเป็นข้อมูลนำเข้าให้แต่ละกลุ่มนำไปกำหนดเป็นพฤติกรรมบ่งชี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เจตนารมณ์ที่บริสุทธิ์

เพื่อให้การดำเนินงานคุณธรรมความดี เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพที่ต่อเนื่อง โรงพยาบาลบางมูลนาก ได้จัดงานประกาศเจตนารมณ์ ซึ่งได้เชิญหัวหน้าส่วนราชการ ผู้นำชุมชน และภาคีเครือข่าย เข้าร่วมเป็นสักขีพยาน ในการประกาศเจตนารมณ์นี้ร่วมกัน

งานประกาศเจตนารมณ์

30 มีนาคม 58

“ปี 2558 โรงพยาบาลบางมูลนากได้เป็นต้นแบบ “โรงพยาบาลคุณธรรม” ได้อย่างแท้จริง เรามี กัลยาณมิตรที่เข้ามาเยี่ยมชม ศึกษาดูงาน มีการเชิญผู้อำนวยการและบุคลากร ไปเป็นวิทยากรทั้งในและนอกพื้นที่ทั่วประเทศมากกว่า 20 หน่วยงาน และจากการเรียนรู้ภายในองค์กรเอง เราสัมผัสได้ว่า รพ.ของเรามี ต้นทุนคุณธรรมสูงในทุกระดับ คนภายในองค์กรพูดคุยกันมากขึ้น มีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน ผู้รับบริการมากขึ้น ข้อร้องเรียนลดลงอย่างเห็นได้ชัดเจน นึกถึงองค์รวมในการให้บริการกันมากขึ้น การประชุมที่เคยถกเถียงกันอย่างเอาเป็นเอาตาย ตอนนี้เราเบรกก้นคำเดียวว่า “เมตตา” พวกเราก็เข้าใจกันได้ทั้งห้อง บรรยากาศผ่อนคลายลงทันที เราชื่นชมกันด้วยความจริงใจกันมากขึ้น มีจิตอาสาที่เสียสละตนเองทำงานเพื่อองค์กรส่วนรวมโดยไม่ต้องร้องขอ เรามีการต่อยอดทางความคิดกันโดยไม่หวง”

นอกจากการถอดบทเรียนจากประสบการณ์ตรง 5 เมล็ดพันธุ์แห่งความดี การนำมาปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรมแล้ว ด้วยความเป็นนักวิชาการของผู้บริหาร นพ.วิศิษฐ์ อภิสิทธิ์วิทยา ได้ศึกษาเทียบเคียงกับผลงานวิชาการทั้งในและต่างประเทศ กับ 5 เมล็ดพันธุ์แห่งความดี พบว่าข้อมูลที่มีและจากการเรียนรู้ภายในองค์กรของเราทำให้เรามั่นใจว่า “เรามาถูกทางแล้ว” ในการดำเนินงาน รพ.คุณธรรมอย่างจริงจังใช้เวลาไม่ถึง 2 ปี เราได้เห็นผลของการเปลี่ยนแปลงทางด้านคุณธรรม จริยธรรมอย่างชัดเจน

เรามาถูกทางแล้ว

ทฤษฎี	ห้าเมล็ดพันธุ์ความดี
คน ความอยากที่จะเปลี่ยน ชักชวนคนอื่นๆ การให้ (ภาวะบุญคุณ)	1. Self Control and Share เกิดอัตลักษณ์ร่วม
ระบบ/โครงสร้าง การชื่นชม การให้รางวัลอย่างถูกวิธี การสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อ การทำ เหมือนกัน ประชาสัมพันธ์ ทุกรูปแบบ เช่น เสียงเพลง ภาพสื่อต่างๆ	2. เกิด/สร้าง/ขยายแกนนำ 3. โครงการคุณธรรม “ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ” 4. ตลาดนัดความดี “ทำดีต้องมีแชร์ ทำดีมีที่ยืน ทำดีก็อปปีได้”
สังคม การเปิดให้สังคมรับรู้ มองเราอยู่ การประกาศเจตนารมณ์ให้สังคมรับทราบ	5. กัลยาณมิตร ชื่นชม ให้กำลังใจ

บทเรียนจากการทำงาน

สิ่งที่กังวลในตอนนี้อย่างยิ่งสำหรับองค์กร คือ ความดีดดี เคยอ่านหนังสือท่านพุทธทาส ได้กล่าวถึงการกระทำที่ ยึดดี ติดดี ถอดดี สั้นดี เพราะพื้นฐานระดับทางจิตใจของแต่ละคนไม่เหมือนกัน กระแสการทำความดี สื่อเผยแพร่ที่รวดเร็ว ทำให้ทุกๆ คนสามารถแสดงความคิดความเห็นกันอย่างรวดเร็ว ถ้าทุกคนยึดติดกับการทำอะไรแล้วต้องมีคนชม ต้องให้กำลังใจ มีคนจำนวนน้อยมากที่ต้องการทำความดีด้วยใจบริสุทธิ์ไม่หวังคำชื่นชมหรือผลตอบแทนใดๆ ปิตทองหลวงพระบาง เป็นอีกก้าวสำคัญที่ต้องพัฒนาคนในองค์กรของเราให้ข้ามไปจนถึงจุดนั้น

บทสรุปความสำเร็จของเราในวันนี้

โรงพยาบาลของเราโชคดี ในทุกยุคทุกสมัยเจริญก้าวหน้ามาได้เพราะ

- ✚ ผู้บริหารของเราทุกคนเป็นคนดี เป็นแบบอย่างที่ดีให้ทุกคนเดินตามได้อย่างภาคภูมิใจ
- ✚ ความมุ่งมั่นตั้งใจ ของผู้บริหาร และแกนนำในทุกระดับ
- ✚ กรรมการบริหาร และหัวหน้าในทุกระดับ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทิศทางขององค์กร
- ✚ ที่ปรึกษา แกนนำที่มีความรู้ ความสามารถทั้งด้านคุณภาพ และคุณธรรม ถ่ายทอดให้คนในองค์กรอย่างต่อเนื่อง
- ✚ การให้อิสระทางความคิดแก่ตัวบุคคลโดยไม่ใช้การสั่งการ หรือบังคับ แต่สนับสนุนให้คิดได้ด้วยตนเอง ซึ่งผู้นำมีหน้าที่ให้ข้อมูลข่าวสาร สร้างแรงบันดาลใจ สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อองค์กรการเรียนรู้
- ✚ การให้โอกาสทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทาง แนวทางปฏิบัติของตนเอง
- ✚ การสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นกับทุกคนในองค์กรอย่างต่อเนื่อง
- ✚ การมีเครือข่ายกัลยาณมิตรที่ดีทั้งในและนอกองค์กรมาเยี่ยมเยือนให้กำลังใจอย่างต่อเนื่อง
- ✚ มีบุคคลต้นแบบสำคัญที่เป็นคนบางมุลนาท ที่ได้รับการยกย่องด้านคุณธรรม จริยธรรมในระดับประเทศ
- ✚ นำองค์ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติจริง เทียบเคียงความรู้ทางวิชาการ สร้างความมั่นใจในการทำงานให้กับทีมงาน “เรามาถูกทางแล้ว”
- ✚ มีการประเมินบรรยากาศและทิศทางขององค์กรอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

“ พวกเรามีความหวังที่ต้องการเห็นการสร้างคนดีโดยใช้เครือข่ายโรงเรียน
สถานศึกษา สร้างสังคมดีโดยใช้เครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มแกนนำ
ต่างๆ ในชุมชน สร้างสุขภาพดีโดยใช้เครือข่ายโรงพยาบาล สาธารณสุขทุกภาคส่วน
และสร้างบ้านเมืองที่ดีในทุกระดับ ทั้งอำเภอ จังหวัด จนถึงประเทศของเรา”

.....